

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965

List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no

Leto izhaja-
nja: XIV

Št. 7

JULIJ
1978

TOSAMA

GLASILO DELAVCEV TOSAME



Končal se je 11. kongres — naj-
večje delovno srečanje komunistov
vse Jugoslavije v kongresnem cen-
tru »Sava« v Beogradu.

Tudi ta kongres naše partije ima
zgodovinsko velik pomen za boj
delavskega razreda in delovnih lju-
di Jugoslavije pri uresničevanju
njihovih hotenj, ciljev in delavcev.
Dal je pečat eni izmed etap v raz-
voju naše socialistične revolucije.
V minulem obdobju smo kljub do-
ločenim težavam in pomanjkljivo-
stim dosegli velike in pomembne
uspehe na področju povečanja ma-
terialne proizvodnje, pri pogloblja-
nju enakopravnosti, bratstva in
enotnosti naših narodov, sprejeli
smo Zakon o združenem delu in
organizirali novi politični sistem so-
cialistične samoupravne demokrati-
je.

Vsi ti uspehi, ki smo jih zabe-
ležili v minulem obdobju, so bili
doseženi po zaslugi prizadevanj de-
lovnih ljudi ter idejne enotnosti in
dejavnosti Zveze komunistov.

Kongres je za nami, sprejeli
smo resolucijo in ostale dokumen-
te, ki so v bistvu skupni program

in začrtana pot razvoja naše samo-
upravne socialistične družbe.

Delovni ljudje in Zveza komuni-
stov pa smo tisti, ki smo dolžni
teorijo in programe prenesti v prak-
so in življenje, to se pravi, da smo
mi sami nosilci boja za še boljši
jutri!

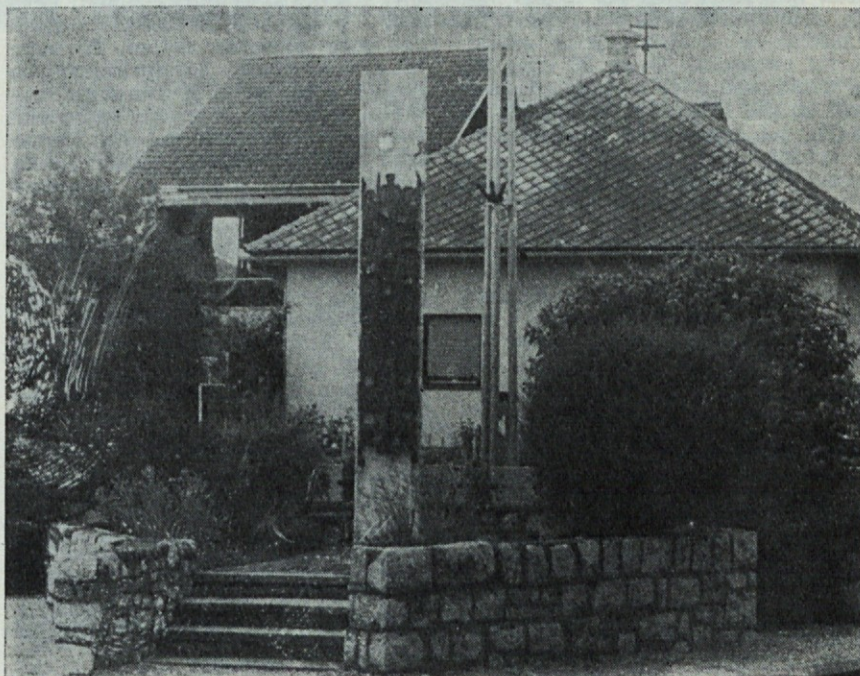
OB 4. JULIJU

Generacije se umikajo. Čas celi
rane in strahote vojne se počasi,
toda zanesljivo spreminjajo v pre-
teklost.

Za nami gredo novi rodovi, ki
bodo le iz pisane besede podoživ-
ljali življenje dedov in babic, ki
so preživeli leta revolucije in ve-
likega boja proti okupatorju in nji-
hovim pomagačem. Cena za svo-
bodno življenje je bila velikanska.
Vsak deseti Jugoslovian je daroval

svoje življenje za domovino, da bi
bilo bolje tistim, ki so preživeli
te težke čase in da bi v svobodi
živeli človeka vredno življenje. Če
se ozremo v mesta, vasi, doline in
hribe, povsod stojijo spomeniki in
obeležja z vpisanimi imeni mladih,
najboljših sinov in hčera našega
naroda.

Prav tem je 4. julij — »Dan bor-
ca« najbližji, najbolj v spomin. Mi
(Nadaljevanje na naslednji str.)



NAŠE ZDRAVJE

Doc. dr. Jože Baričevič
Dermatološka klinika Ljubljana

KRONIČNA VENSKA INSUFICIENCA — VLOGA IN POMEN ELASTIČNIH POVOJEV PRI ZDRAVLJENJU POSLEDIČNIH STANJ

Zaradi pokončne drže imajo noge v primerjavi z ostalimi deli telesa pri človeku sila neugodne pogoje. Izpostavljene so različnim poškodbam, zaradi nesorazmerja med površino in maso je vzdrževanje enakomerne temperature na nogah velik problem, predvsem pa je prizadet krvni obtok na nogah, zlasti odtekanje venozne krvi proti srcu. Iz nog odteka kri proti srcu po velikih venskih žilah. Zbira se v najtanjših žilicah, ki se postopoma združujejo v vse večje zbirne venule in vene, te pa se končno zlivajo v velika odvodna debla. Vse vene na nogah sestavljajo t.i. venski tolmun.

Odtekanje krvi iz nog proti srcu, proti sili težnosti, omogočajo različni hemodinamični dejavniki, med katerimi je najpomembnejše delovanje mišične črpalke. Mišice na nogah, zlasti na mečih pri gibanju s krčenjem stiskajo venski tolmun in potiskajo kri proti srcu, z ohlajanjem pa venski tolmun razširjajo, zato se takrat v razširjeni žilni prostor posesa kri iz perifernih delov. Med krčenjem mišic (mišična sistola) se v mišicah razvijajo pritiski od 80 do 250 mm Hg, odvisno od dela, ki ga mišice opravljajo. Med hojo so bili v fazi mišične sistole izmerjeni pritiski v mišicah na mečih med 140 in 160 mm Hg. Ko mišice ohlapnejo (mišična diastola) se v njih pritisk zmanjša na vrednosti 30 do 50 mm Hg od vrednosti v mirovanju. Ti pritiski so bili izmerjeni v mišicah na mečih, na mejo med proksimalno in srednjo tretjino goleni, t.j. t.i. segment najvišjega mišičnega kompresijskega nivoja. Približno enaki pritiski nastajajo med mišičnim delom tudi v venah, ki so v mišicah in med njimi. V višini gležnjev pa znaša pritisk v venah v ležečem položaju od 9 do 11 mm Hg, v pokončnem položaju pa od 90 do 110 mm Hg. Problematičen postane odток krvi iz nog proti srcu pravzaprav šele v pokončnem položaju. Odtok je možen le, če deluje mišična črpalka brezhibno. Normalno odteče iz nog po venah toliko krvi kolikor jo priteče v noge po arterijah. Cela vrsta bolezenskih stanj pa ovira oziroma onemogoča odtekanje krvi iz nog proti srcu, zato zaostaja v venskem tolmunu več iztrošene, venozne krvi. Zaradi kroničnega zastoja krvi v venskem tolmunu v nogah se razvije bolezen-

sko stanje, kronična venska insuficienca. Čim večji je venski zastoj v nogah, tem bolj narašča v venskem tolmunu krvni pritisk. Zastoj venozne krvi in naraščanje krvnega pritiska se stopnjujeta v venskem tolmunu vse dotle, dokler se pritisk v perifernih delih (v venah nad gležnji), ne izenači s pritiskom v mišicah na mečih med njihovim delom (med hojo je pritisk v teh mišicah od 140 do 160 mm Hg). Zaradi kroničnega zastoja pritisk v venah nad gležnji naraste od 90 do 110 mm Hg na vrednosti med 140 in 160 mmHg, kar predstavlja razliko približno 40 do 60 mmHg. Ko se pritisk tudi na periferiji izenači z največjimi pritiski v mišicah, bo prenehalo naraščanje venskega zastoja v venskem tolmunu. Posledična stanja pri kronični venski insuficienci se razvijajo torej zaradi čedalje večjega venskega zastoja in naraščanja krvnega pritiska v venskem tolmunu na nogah. Zunanji znaki so različni in odvisni od stopnje in lokalizacije venskega zastoja. Subjektivni znaki so teža, utrujenost, bolečine in krči v nogah, objektivni pa varikozne spremembe (krčne žile), tromboza, otekanje nog, rjavkasti madeži v koži na nogah, vnetje kože in podkožja ter najhujša posledica — golenja razjeda ali ulcu cruris.

Pri vseh posledičnih stanjih kronične venske insuficienice je prvi in edini uspešen terapevtski poseg preprečevanje zastoja krvi v nogah in mobilizacija venozne krvi iz venskega tolmana. To pa lahko dosežemo tako, da v perifernih delih goleni skušamo izenačiti pritisk s pritiskom, ki nastaja v mišicah med njihovim delom. To uspele z energičnim komprimiranjem nog, s tem pa tudi venskega tolmana. Smotno je seveda samo elastično komprimiranje, ker samo tako lahko dosežemo kompresijsko delovanje na nogah, ki posnema delovanje mišične črpalke. Z obremenitvijo noge se njen obseg poveča, zato se tudi elastični material raztegne, med razbremenitvijo noge pa le ta svoj obseg zmanjša, zato se elastični material ponovno uskoči. Zunanji pritisk naj znaša vsaj 40 do 60 mmHg, torej toliko kot znaša zgoraj omenjena razlika med pritiski na mestu največjega kompresijskega nivoja in pritiski izmerjenimi v venah nad gležnji v pokončnem položaju. Tako močno kompresijo lahko dosežemo na nogah samo z elastičnimi povoji.

Z elastično nogavico lahko dosežemo nad gležnji pritisk največ do 30 mmHg, kar pa je za preprečevanje in zdravljenje posledičnih stanj pri kronični venski insuficienci veliko premalo. Če bi z elastično nogavico želeli doseči zahtevano kompresijo, bi morala biti nogavica izredno ojačana, zato pa bi se njen obseg tako skrčil, da je bolnik ne bi mogel navleči čez peto in obuti. Pa tudi, če bi bolniku to uspelo, bi bil učinek take kompresije neadekvaten. Elastična nogavica bi se izrabljala stalno na enem in istem mestu, predvsem tam, kjer noga najbolj spreminja svoj obseg med gibanjem, torej v predelu nad gležnji. Človek na dan napravi približno 20.000 do 30.000 korakov, tolikokrat bi se elastična nogavica okrog gležnjev tudi maksimalno raztegnila in uskočila. Najmanj pa noga spreminja svoj obseg med gibanjem v predelu pod kolenom, na tem mestu se elastična nogavica tudi najmanj napenja.

stično nogavico želeli doseči zahtevano kompresijo, bi morala biti nogavica izredno ojačana, zato pa bi se njen obseg tako skrčil, da je bolnik ne bi mogel navleči čez peto in obuti. Pa tudi, če bi bolniku to uspelo, bi bil učinek take kompresije neadekvaten. Elastična nogavica bi se izrabljala stalno na enem in istem mestu, predvsem tam, kjer noga najbolj spreminja svoj obseg med gibanjem, torej v predelu nad gležnji. Človek na dan napravi približno 20.000 do 30.000 korakov, tolikokrat bi se elastična nogavica okrog gležnjev tudi maksimalno raztegnila in uskočila. Najmanj pa noga spreminja svoj obseg med gibanjem v predelu pod kolenom, na tem mestu se elastična nogavica tudi najmanj napenja.

OB 4. JULIJU

pa se ga spominjamo tako, da našemu mlademu rodu prenašamo tradicijo NOB. To je naloga nas, kis mo te čase preživeli, kajti živa beseda je živa zgodovina.

Ob »Dnevu borca« se spominjamo nastanka upora, kateri se je kot požar razplamtel po domovini prav v času, ko je bil sovražnik najmočnejši. Sredi vojne vihre smo pod vodstvom KP snovali nove in nove vojaške enote opremljene s sovražnikovim orožjem in istočasno gradili ljudsko oblast, katera je neposredno rasla in se razvijala, da bi bili pripravljeni ob koncu vojne sprejeti nove dolžnosti za obnovitev porušene domovine.

Ko sem bil v oktobru 1943. leta odposlanec »Kočevskega zbor«, sem v slabo razsvetljeni dvorani videl napis »NAROD SI BO PISAL SODBO SAM«. Moram priznati, da so bile te besede v resnici preroške. Danes je vse to že življenje slehernega državljanina in da takrat teh besed še nismo doumeli v vsej svoji vrednosti.

Ob tem prazniku pa je velika dolžnost nas vseh, da se spomnimo vseh tistih, ki so po svojih močeh podpirali naš boj in vztrajali v najtežjih pogojih. Nas borce so hranili, zdravili, obveščali ter ostali trdni v zavesti, da so Slovenci in svoj boj zmagovito končali skupno z mlado in močno Titovo armado.

Ivan Kosirnik

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega brata

JANEZA BANKOTA

se zahvaljujem vsem mojim sodelavcem in sodelavkam v oddelku mikalnica za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in denarno pomoč, katero sem predala družini ponesrečenega.

Se enkrat hvala!

sestra Kristina Miš

Srečanje komunistov

Kot že nekajkrat, smo tudi leto organizirali srečanje komunistov iz Osnovne organizacije Tekstilne tovarne Senožče in Tosame. Tokrat smo bili gostitelji komunisti iz Tosame.

Že zgodaj dopoldne nas je obiskala skoraj kompletna OO ZK TT Senožče, ki danes šteje že 15 članov. Predstavili smo jim našo delovno organizacijo in potem so si delavci iz Senožč z velikim zanimanjem ogledali naše proizvodne in skladiščne prostore. Po ogledu tovarne smo imeli v prostorih Delavskega doma na Viru skupno sejo obeh osnovnih organizacij ZK. Že predhodno smo se dogovorili, da bo na dnevnem redu samo ena, toda za vse nas, zanimiva točka: »Analiza sedanjega sodelovanja med obema delovnimi organizacijama in konkreten dogovor za nadaljnje sodelovanje«.

Uvodne misli o analizi sodelovanja med Tosamo in TT Senožče sta s komercialne in proizvodne strani podala tov. Babnik in Podpeskar.

Tov. Meden nam je v svoji diskusiji orisal tekstilno tovarno Senožče, njihovo poslovanje, investicije in vso problematiko v zdajšnjem sodelovanju med obema tovarnama gledano s strani delavcev TT Senožče. Pritoževal se je da v letu 1978 še vedno tkejo v Senožčah tkanino po ceni iz leta 1975, ki se je dvignila samo za 5 %. Izrazil je željo po poglavljenem in še trdnjšem sodelovanju med Se-

nožčami in Tosamo, kajti ne bi bilo v redu, da bi pretrgali vezi, ki nas vežejo že 22 let. Glede možnosti nadaljnega samoupravnega organiziranja je potrebno ustvariti vse pogoje. Delavci Senožč ne bi hoteli biti TOZD, ki bi delala izgubo. Osnutek samoupravnega sporazuma o povezovanju obeh OZD za delavce TT Senožče ni sprejemljiv in je preveč formalen. Morali bi narediti tak pogodbeni odnos, ki bi dajal delavcem TT Senožče več gotovosti in garancijo. Ker je Tosama šla v lastno veliko in moderno tkalnico, obstojajo veliki pomisleki glede možnosti formiranja TOZD Senožče, ker v eni OZD ne moreta biti 2 TOZD z isto dejavnostjo. »Hočemo biti enotni nad enotnimi«, je poudaril v svoji diskusiji tov. Meden.

Tudi člani OO ZK Tosama so v svojih diskusijah opozarjali na pomanjkljivosti in neurejene odnose v sodelovanju med obema OZD. Problem višine cene tkaninam iz Senožč obstoja odkar so bili navezani prvi stiki. Kljub temu da je minilo že skoraj polovico letošnjega leta, še vedno ni sklenjena pogodba med obema OZD o poslovanju za leto 1978. Ugotovili smo, da obstojajo 3 možne oblike nadaljnega sodelovanja:

- TT Senožče postane TOZD Tosame,
- podpis samoupravnega sporazuma o združenju dela in sredstev,
- podpis trgovske pogodbe, katera

pa se mora podpisati v pravem času in je obvezujoča za obe strani.

»V tem obdobju, ko tudi mi v Tosami kupujemo 70 avtomatskih statev, je to le modernizacija naše tkalnice, potreba po veliko večjih količinah tkanine, ne pa znak o možnosti prekinitve odnosov med Senožčami in Tosamo«, je v svoji diskusiji poudaril tov. Bajec.

Na tej skupni seji smo sprejeli naslednje sklepe:

1. Obe OO ZK prevzemata iniciativa za izboljšanje odnosov med obema delovnimi organizacijama.
2. Ker so nekateri člani komisije v tem obdobju odšli iz organizacij je potrebno v komisijo za sodelovanje imenovati nove člane. Komisija naj bi od vsake organizacije štela tri člane s strokovne strani in 2 člana OO ZK.
3. Komisija bo izdelala koncept sodelovanja, ki bo obenem tudi osnova nadaljnje sodelovanja med obema delovnimi organizacijama.
4. Ta komisija se mora do 1. 7. 1978 sestati in pričeti s svojim delom.
5. Sklicatelj prve seje sta sekretarja OO ZK Senožče in Tosama.

Mislím, da smo za sodelovanje S TT Senožče zainteresirani vsi delavci v Tosami, da razvijanja odnosov na tem področju ne smemo in ne moremo prepustiti stihiji, in da bomo morali tako mi kot delavci TT Senožče vložiti vse sile, da to sodelovanje spravimo v okviru Zakona o združenem delu.

Franci Arnuš

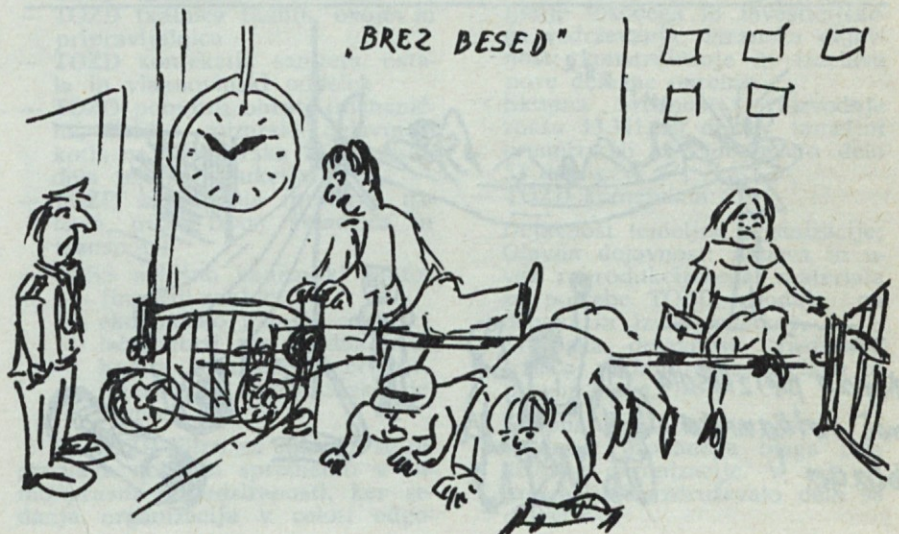
Zaposlenost, izraba delovnega časa in dohodki

Število zaposlenih v Tosami je v prvih petih mesecih letos za 6,2 odstotka večje kot v enakem obdobju lani. Kljub visokemu odstotku povečanja pa še nismo dosegli planiranega števila zaposlenih, ki smo ga predvideli v Gospodarskem načrtu za leto 1978:

OZD	Planirano štev. po GN za l. 78	Štev. zap. konec maja
TOZD Saniteta	729	629
TOZD Filtri	85	87
DS skup. služb	251	239
DO Tosama	1065	955

Dokaj neugodni poslovni rezultati v minulem obdobju nas opozarjajo, da moramo posvetiti veliko skrb intenzivnemu zaposlovanju in da moramo pred slehernim vključevanjem novih delavcev v DO preveriti ali je potrebo možno zadovoljiti z izboljšanjem organizacije in intenzivnostjo dela.

Izraba delovnega časa z vidika prisotnosti na delu je bila v prvih petih mesecih dobra. Od možnega števila 102.406 delovnih dni je bilo



ZAPOSLENOST, IZRABA DELOVNEGA ČASA IN OSEBNI DOHODKI

opravljeno 84.868 delovnih dni ali 82,9 %. Vzroki za odsotnost so bili naslednji: bolniški dopust 8,8 %, porodniški dopust 3,6 %, redni letni dopust 3,8 %, izredni dopust 0,9 %.

Pri pregledu odsotnosti v prvih petih mesecih in pri primerjavi s planirano odsotnostjo v letu 1978, ki znaša 21,7 %, moramo upoštevati, da je bila izraba rednega letnega dopusta v minulih mesecih nizka. Pretežni del dopusta bo izrabljen v juniju, juliju in avgustu, ko bo odsotnost iz tega vzroka znašala do 16,5 %. Seveda bo zato tudi skupna izraba delovnega časa slabša. Odsotnost redno zaposlenih delavcev bomo nadomeščali z delom šolske mladine. Po normativih, ki smo jih določili na podlagi izkušenj iz preteklih let, naj bi en šolar opravil 80 % dela redno zaposlenega delavca.

Povprečni osebni dohodki v prvih petih mesecih letošnjega leta so od osebnih dohodkov v enakem obdobju lani večji za 35 %. V maju izplačani povprečni neto OD je znašal v TOZD Saniteta 5.078 din, v TOZD Filtri 5.436 din, skupaj v delovni organizaciji pa 5.702 din. Najnižji osebni dohodek, ki je znašal 3.566 din, je bil izplačan v TOZD Saniteta.

Dosežena raven OD je zgornja meja, ki si jo ob doseženih poslovnih rezultatih lahko privoščimo. Za vsako nadaljnje povečanje OD bo treba ustvariti višji dohodek, k čemu lahko največ prispevam o racionalno porabo materialov in večanjem produktivnosti dela.

M. J.

ZAHVALA

Več naših upokojencev se je pisмено ali ustno lepo zahvalilo za poslani denar.

Izpolnitev plana proizvodnje in prodaje v mesecu maju

Pričakovali smo, da bomo po nedoseganju plana v prvih štirih mesecih, v mesecu maju dosegli z Gospodarskim načrtom določen obseg proizvodnje in prodaje, pa žal ni bilo tako. Dejavniki, ki so v prvih štirih mesecih ovirali doseganje (slaba kvaliteta izdelavnih materialov, nezadostno število delavcev, kasnitve pri vključevanju novih zmogljivosti), niso bili povsem odpravljene, dodatna ovira pa je nastopila z okvaro centrifuge v belilnici. V TOZD Saniteta je bil plan proizvodnje v maju izpolnjen le 89 %. Po posameznih oddelkih je bil % izpolnitve naslednji:

— tkalnica ovojev	114
— konfekcija I	89
— konfekcija II	87
— mikalnica	86
— belilnica	95
— avtomatska tkalnica	102

M. J.

Naše delo v Tosami

Zavbi Tatjana, učenka osnovne šole Dob

Mladinska organizacija osnovne šole Martin Koželj je na sestanku sklenila, da bomo v drugem polletju vsako soboto delali v Tovarni sanitetnega materiala Tosama na Viru.

Tovarna Tosama je naš pokrovitelj. Z delom smo z njo navezali še tesnejše stike. Z dohodkom, ki smo ga prislužili, bomo kupili prapor in organizirali izlet. Delo je bilo zahtevno, vendar smo ga uspešno opravili. Delali smo ob sobo-

tah od 7. do 13. ure. Delali smo v oddelku konfekcije in sicer: nekateri smo zlagali operacijske komprese, drugi pa Mölny hlačke. Delo ni bilo težko, saj smo ves čas sedeli. Seveda pa pri delu nismo bili sami. Z nami so bili tov. socialni, tov. ravnateljica in razredničarka. Tudi malico smo dobili. Bila je dobra in obilna.

Kadar na koncu delovnega dne ni bilo vse gotovo, smo vsi poprijeli za delo. Zadnji dan našega dela nam je direktor povedal o možnosti za stalno in počitniško delo.

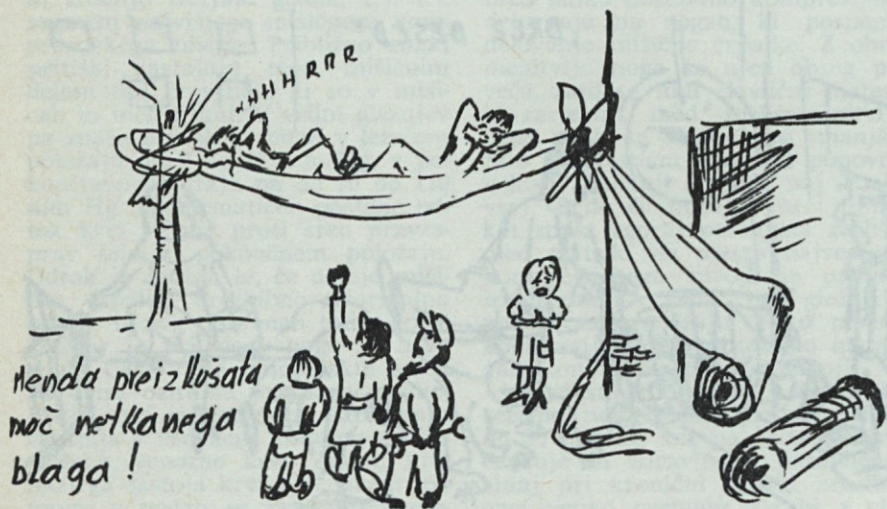
To delo je mnogo pripomoglo učencem, ki se bodo redno zaposlili po končanem osemletnem šolanju.

Vodstvu tovarne smo zelo hvaležni, da so nas tako prijazno in z veseljem sprejeli.

»NAŠA OBRAMBA«

Že v prejšnji številki Tosame ste lahko zasledili povabilo uredništva Naše obrambe k naročilu zanimive in široke brane revije pri nas. Samo spomnili bi vas, da se na revijo lahko naročite pri uredništvu Naša obramba, 61000 Ljubljana, Bethovnova 10.

Postanite tudi vi bralec »Naše obrambe«.



Ne da preizkušata
moč netkanega
blaga!

Dileme pri formiranju TOZD

(nadaljevanje)

V junijski številki našega glasila »TOSAMA« je bil objavljen članek z gornjim naslovom, ki je imel namen odpirati dileme in mišljenja o naši nadaljni samoupravni organiziranosti.

S sedanjim prispevkom pa želimo narediti korak naprej v konkrētizaciji predlogov s pogoji za ustanovitev temeljnih organizacij in predlog nove samoupravne organiziranosti.

Pogoji za ustanovitev temeljne organizacije združenega dela

Temeljna organizacija združena dela predstavlja v skladu z ustavnimi določili tisto osnovno organizacijsko obliko združenega dela, v kateri delavci neposredno in enakopravno uresničujejo svoje družbeno ekonomske in druge samoupravne pravice in odločajo o drugih vprašanih svojega družbeno ekonomskega položaja.

Delavci imajo pravico in dolžnost organizirati del delovne organizacije kot temeljno organizacijo pod naslednjimi pogoji:

1. če je tak del delovna celota
2. če se da rezultat skupnega dela delavcev v delovni celoti, ki se organizira kot temeljna organizacija, samostojno izraziti kot vrednost v delovni organizaciji ali na trgu.
3. če lahko delavci kot temeljna samoupravna skupnost delavcev v tej delovni celoti uresničujejo svoje družbeno ekonomske in druge samoupravne pravice (Člen 320 ZZZ).

TOZD se lahko ustanovi v delu delovne organizacije, ki predstavlja tehnološko zaključeno delovno celoto. Takšna zaključenost lahko obsega le eno fazo celovitega delovnega procesa, lahko pa tudi več ali vse faze. Pri tem je treba upoštevati posebne pogoje, ki jih določata tehnologija in delovni proces. Za delovno celoto je možno opredeliti tisti del delovnega procesa, ki omogoča spremljanje in evidentiranje porabe materiala, surovin, storitev ter drugih stroškov poslovanja, pa tudi porabo delovnega časa.

TOZD lahko postane tisti del delovne organizacije, za katerega je mogoče tudi samostojno ugotovljati in izraziti dohodek. Za ugotovitev rezultata dela, ki se pojavlja kot vrednost na trgu ali znotraj delovne organizacije, je torej bistvenega pomena kakšne proizvode, polproizvode ali storitve proizvaja delovna celota, ki se oblikuje kot

TOZD. Vrednotenje rezultatov dela mora pokazati, kolikšen je prispevek posamezne TOZD k rezultatu celotne delovne organizacije.

TOZD mora zagotoviti delavcem uresničevati družbeno ekonomske in druge samoupravne pravice:

- da odločajo o delu in poslovanju temeljne organizacije in delovne organizacije
- združujejo delo in sredstva z drugimi delavci
- odločajo o dohodku, ki ga ustvarijo v različnih oblikah združevanja dela in sredstev
- o zadevah in sredstvih družbene reprodukcije
- urejajo delovna razmerja
- sodelujejo pri uresničevanju funkcij samoupravnih interesnih skupnosti, krajevnih skupnosti in družbeno političnih skupnostih.

TOZD mora imeti lastna delovna sredstva, kar je povezano z delitvijo premoženja in obveznosti, ki jih TOZD prevzame od celovite delovne organizacije.

Delavci vsakega dela delovne organizacije, ki izpolnjuje navedene pogoje, imajo ne le PRAVICO AMPAK TUDI MOŽNOST, da se organizirajo kot TOZD.

Z ustanovitvijo TOZD moramo doseči predvsem dva cilja:

- približati odločanje o celotnem rezultatu dela delavcem
- doseči bistven premik k večji neposrednosti samoupravljanja

2. Predlog nove samoupravne organiziranosti

Na osnovi navedenih zakonskih obrazložitvev ZZZ in pogojih za samoupravno organiziranje temeljnih organizacij združenega dela, se predlagajo spremembe in dopolnitve smoupravne organiziranosti DO Tosama v tako število TOZD in DSSS, ki izpolnjujejo vse tozadevne pogoje in to:

- TOZD mikalnica z belilnico
- TOZD tkalnica tkanin, ovojev in pripravljavnica
- TOZD konfekcija saniteta, ostala in vlaknovinski oddelek
- TOZD pomožni obrati (mehanična, elektro, mizarska delavnica, kotlarna, pleskarska in zidarska dela ter konstrukcija)
- TOZD komerciala (prodaja, nabava, uvoz, izvoz, skladišča in transport)
- DSSS splošno kadrovske sektor
 - finančni sektor
 - ekonomsko planski sektor
 - laboratorij ter vhodna in izhodna kontrola materialov
 - referent za investicijsko dejavnost

Za TOZD Filtri za cigarete se ne predlaga nobenih sprememb v samoupravni organiziranosti, ker sedanja organizacija v celoti odgo-

varja vsem pogojem ZZZ členu 320 in posluje uspešno.

3. Dejavnost, vrednost proizvodnje in število zaposlenih v novih TOZD-ih

- TOZD mikalnica z belilnico: Dejavnost temeljne organizacije; Glavna dejavnost: proizvodnje sanitetne in druge vate, proizvodnja izdelkov za žensko in otroško higijeno. Stranska dejavnost: oplemenitenje blaga in storitev. Skupna vrednost proizvodnje znaša 171.398.447 din. V temeljni organizaciji bi združevalo delo 205 delavcev.
- TOZD tkalnica tkanin, ovojev in pripravljavnica: Dejavnost temeljne organizacije Glavna dejavnost: proizvodnja sanitetnih tkanin in drugih lahkih tkanin; Stranska dejavnost: proizvodnja sanitetnih ovojev in drugih ozkih tkanin, oplemenitenje blaga in storitev. Skupna vrednost proizvodnje znaša 72.655.910 din. V temeljni organizaciji bi združevalo delo 163 delavcev.
- TOZD konfekcija saniteta, ostala in vlaknovinski oddelek: Dejavnost temeljne organizacije; Glavna dejavnost: proizvodnja sanitetnih izdelkov, proizvodnja izdelkov za otroško higijeno, proizvodnja netkanega blaga; Stranska dejavnost: tiskanje etiket in obrazcev, oplemenitenje blaga in storitev. Skupna vrednost proizvodnje znaša 168.485.802 din. V temeljni organizaciji bi združevalo delo 274 delavcev.
- TOZD pomožni obrati: Dejavnost temeljne organizacije; Glavna dejavnost: proizvodnja in posredovanje energije, opravljanje tekočega in investicijskega vzdrževanja. Stranska dejavnost: konstruiranje in izdelava nove delovne opreme. Skupna vrednost proizvodnje znaša 13.341.230 din. V temeljni organizaciji bi združevalo delo 53 delavcev.
- TOZD komerciala: Dejavnost temeljne organizacije; Glavna dejavnost: nabava in uvoz reprodukcijskega materiala za potrebe TOZD, prodaja na debelo in izvoz izdelkov. Stranska dejavnost: raziskava tržišča, reklamiranje izdelkov in prevoz blaga. Skupna vrednost prometa je vrednost prodanega blaga cele delovne organizacije. V tej organizaciji bi združevalo delo 98 delavcev.

Dileme in mišljenja o DSSS pa bodo podana v naslednji številki našega glasila »TOSAMA«.

Vsi zgoraj navedeni podatki so vzeti iz gospodarskega načrta za 1978 leto za število zaposlenih pa je dodano tudi potrebno število vodstva TOZD.

Se majhen prispevek: »Največja nevarnost za TOSAMO je stagnacija že dosežene stopnje razvoja in izgubljanje perspektive. V novi samoupravni organiziranosti bodo urejeni dohodkovni odnosi, združevali bomo dela in sredstva, poboljšali bomo informiranje delavcev,

da bodo bolj kot do sedaj odločali o rezultatih svojega dela. Nova samoupravna organiziranost nam daje garancijo boljše perspektive in sigurnejšo socialno varnost naših delavcev. Dokazati moramo na delu in rezultatih dela, da je samoupravljanje napreden družbeni sistem s katerim bomo dosegli višji stopnjo gospodarske uspešnosti predvsem v mednarodni delitvi dela in sodelovanja, kar se TOSAMI tudi že ponuja.

Slavko Bajec

Samoupravni organi v mesecu juniju

Delegati gospodarskega odbora so na svoji seji obravnavali mesečno poročilo, ki ga pripravlja ekonomsko planski sektor, kateri ima namen pregled stanja delovne organizacije in izvrševanje ciljev, ki smo si jih zadali v gospodarskem načrtu.

V zvezi s tem so bili sprejeti naslednji sklepi:

1. Komerčni sektor mora posvetiti vso pozornost na povečanem izvozu in zmanjšanem uvozu. Zaradi občutno zmanjšane prodaje sanitetnega materiala naj se sektor zavzame za večjo prodajo tistega sanitetnega materiala, katerega TOZD Saniteta proizvode, TOZD Saniteta pa naj v svojem proizvodnem programu naredi izdelke široke potrošnje, da se ne bodo kopičile zaloge v skladišču.

2. Da bi bili delavci bolj obveščeni o mesečnem poročilu in o stanju delovne organizacije, se je zadolžilo EPS in ŠKS, da v tovarniškem glasilu »Tosama« objavita poglavje iz mesečnega poročila. Uredniškemu odboru glasila Tosama se priporoča, da določi datum oz. rok zbiranja člankov, da bi s tem Tosamo prejeli vedno deseti dan v mesecu.

3. Delavskemu svetu TOZD Saniteta in delavskemu svetu TOZD Filtri se priporoča, da v prihodnje obravnavata mesečna poročila, o sprejetih sklepih in ukrepih pa naj obveščata gospodarski odbor.

Informacijo, ki jo je podal vodja finančnega sektorja o gibanju in stanju finančnih sredstev obeh TOZD, je imela namen seznaniti gospodarski odbor o likvidnosti obeh TOZD. Zaradi slabe likvidnosti TOZD Saniteta se uvede varčevanje z obratnimi sredstvi, izvajale pa se bodo le najnujnejše investicije, v kolikor bodo sredstva zagotovljena.

Gospodarski odbor je na podlagi predloga komisije za izume in

tehnične izboljšave in na podlagi izračuna gospodarske koristi podelil nagrade naslednjim inovatorjem:

1. Na osnovi gospodarske koristi, ki ugotavlja triletni prihranek, se predlagatelj to. Viljemu Dolencu za predlog skrajšanje dolžne iprena na mimosept komfort vložkih, dodeli nagrada v znesku 4.330,— din letno in se bo izplačala v razdobju prvih treh let.

2. Prav tako se je dodelila nagrada predlagatelja: to. Danici Merkužič in to. Francu Rožiču, dipl. ing. za predlog krepiranje ovojev.

Letni znesek nagrade, ki znaša vsakemu predlagatelju po 8.150,— din, se izplača v razdobju prvih treh let.

V zvezi z inventivno dejavnostjo je gospodarski odbor zadolžil splošno kadrovskega sektorja, da pripravi predlog o spremembi in dopolnitvi poslovnika o inventivni dejavnosti s tem, da se znesek za nagrado določi ob koncu 3 letne obračunske dobe na podlagi dejanske količine narejenega in prodanega artikla in ne po planskih količinah.

1. Na zadnji seji skupnega delavskega sveta so delegati tega samoupravnega organa imenovali tovarišico Metko Jeretina oec. s 1. 7. 1978 za vodjo ekonomskega planskega sektorja.

2. Na podlagi javne razprave je iniciativni odbor za ustanovitev Temeljne skupnosti za železniški in luški promet prometnega središča Ljubljana sprejel predlog samoupravnega sporazuma o ustanovitvi imenovane temeljne skupnosti in ga posredoval vsem članom skupnosti.

Skupni delavski svet je sprejel Samoupravni sporazum o ustanovitvi Temeljne skupnosti za železniški in luški promet prometnega središča Ljubljana.

Za podpisnika sporazuma so pooblastili to. Slavka Bajca.

Za delegata v konferenco delegacij skupščine Temeljne skupnosti za železniški in luški promet prometnega središča Ljubljana je bil izvoljen to. Vencelj Vodnik.

3. Skupni delavski svet je sprejel Samoupravni sporazum o ustanovitvi Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Domžale, katerega podpisnik je to. Slavko Bajec.

Bistvena novost Samoupravnega sporazuma je, da uvaja tudi na področju stanovanjske dejavnosti dvodomno sestavo skupščine skupnosti in sicer, tako da sestavljata 77-člansko skupščino:

— zbor uporabnikov, ki ima 63 delegatskih mest

— zbor izvajalcev, ki ima 14 delegatskih mest.

S sprejetjem novega sporazuma preneha veljavnost samoupravnega sporazuma iz leta 1974.

Delegatom imenovane Samoupravne interesne skupnosti ter delegatom skupščine SIS elektrogospodarstva Slovenije je potekel mandat, zato sta obe skupščini razpisali volitve delegatov za naslednje mandatno obdobje.

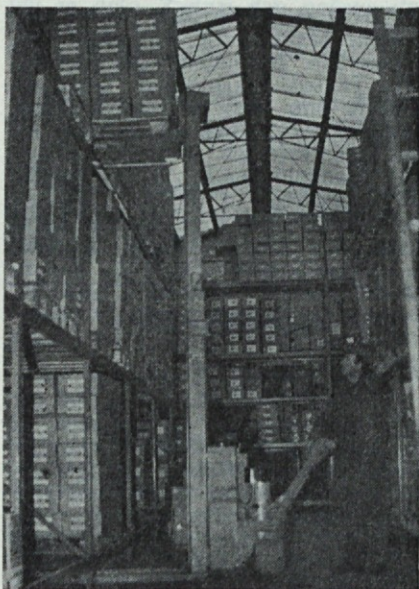
Na podlagi tega je skupni delavski svet za naslednje mandatno obdobje imenoval to. Dušana Dolgana kot delegata za konferenco delegatov SIS na preskrbovalnem območju Elektro Ljubljana.

Za pooblaščenca osebo se imenuje to. Slavka Bajca.

Skupni delavski svet je predal v 15-dnevno javno razpravo:

1. Pravilnik o financiranju

Pravilnik je namenjen predvsem strokovnim službam in določa dolžnosti in pravice delavcev pri upravljanju in izvajanju financiranja temeljne organizacije ter določa postopke in odgovornosti služb pri načrtovanju finančnih sredstev in ukrepe za zagotavljanje likvidnosti.



Skladiščenje gotovih izdelkov

SAMOUPRAVNI ORGANI V MESECU JUNIJU**2. Sprememba Pravilnika o do-deljevanju stanovanj in posojil...**

Sprememba Pravilnika o dodeljevanju stanovanj in posojil za gradnjo stanovanjskih hiš in stanovanj se nanaša na rok vračanja posojila za gradnjo oz. nakup, tako da se drugi odstavek 21. člena imenovanega pravilnika spremenjen glasi:

Čas, v katerem mora posojilo-jemalec odobreno posojilo vrniti, ne more biti daljši od

- 10 let za posojilo namenjeno pri-zidavi oz. obnovi stanovanj
- 20 let za posojilo namenjeno iz-gradnji oz. nakupu stanovanj.

3. Pravilnik o disciplinski in od-škodninski odgovornosti delavcev

Pravilnik opredeljuje kršitve de-lovniških dolžnosti, vodenje postopkov, ugotavljanje ter izrekanje ukrepov zaradi kršitev. S tem aktom se uva-ja ukrep denarne kazni za speci-fične kršitve.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE

Odbor za splošne zadeve je s svojim sklepom razpisal posojila za gradnjo in nakup stanovanj s pogoji, ki so določeni v pravilniku.

30 članom kolektiva je bilo odo-breno zdravstveno okrevanje oz. ko-pališko klimatsko zdravljenje. Sred-stav za omenjeno zdravljenje so bi-la že planirana v gospodarskem na-črtu 1978.

Po predlogu vodje okrepečevalni-ce je bil sprejet novi cenik stori-tev obrata družbene prehrane, ki začne veljati z 19. 6. 1978.

Glede na organizacijo nudenja obrokov med delom in ob upošte-vanju sklepov odbora za splošne zadeve o začasnem hladnem obro-ku, je odbor sprejel sklep, da se poveča asortiman za hladni obrok, vrednost obroka je 15,— din vklju-čno z manipulativnimi stroški.

Bloki za hrano se morajo kori-stiti dnevno, sicer njihova vred-nost zapade.

Odbor za splošne zadeve je na podlagi prošenj dodelil finančno po-moč v višini 1.000,— din organiza-cijam ZZB Vir za izvajanje progra-

ma v letošnjem letu in ZZB NOV Ihan za srečanje preživelih borcev iz bitke na Oklem.

Tov. Strehar Zvonki se bodo po-vrnili stroški šolanja na dveletni Administrativni šoli v Ljubljani v višini 7.200,— din.

**DELAVSKE SVET TOZD SANITETA**

1. V zvezi z nedoseganjem sti-mulacije v oddelku mikalnice je delavski svet TOZD Saniteta posre-doval skupnemu delavskemu sve-tu naslednji sklep: DS se predla-ga, da se na podlagi zmanjšane proizvodnje mólny plenice in mi-mosept vložkov prizna oddelku mi-kalnice za mesec april stimulacija iz naslova: proizvodnja na delav-čevu uro v višini 17,6 %.

2. Poleg strojev zavzemajo naj-večji del razpoložljivega prostora v novi hali osnovni in snovalni valji. Glede na dejstvo, da imamo 12 vrst valjev, katerih skupno število znaša 490 kom jih je polovica le-teh v stalni rezervi, je delavski svet sprejel sklep, da se odobri nakup 11 kom stojal za osnovne in snovalne valje pri podjetju Kranj v skupni vrednosti cca 1.074.760,— din.

Zaradi večje okvare na industrij-ski centrifugi je potrebno na pod-lagi odločbe inšpektorja dela, ki

prepoveduje nadaljnjo uporabo omenjene centrifuge, nabaviti no-vo.

Delavski svet je v zvezi s tem sprejel sklep, da se odobri nakup nove industrijske centrifuge za po-trebe belilnice pri dobavitelju KRANTZ v vrednosti 75.000 DM.

Za potrebe oddelka konfekcije I je delavski svet odobril nakup treh šivalnih strojev Bagat v skupni vrednosti cca 120.000,— din. Obsto-ječi so močno izrabljeni in majhne zmogljivosti, ki pa jo je nujno po-trebno povečati, saj bo lahko ode-lek samo s povečano zmogljivo-stjo šivalnih strojev dosegel plani-rano proizvodnjo PP ovojev.

Na predlog predsedstva OO ZSMS je delavski svet odobril tov. Križnar Tatjani in tov. Stirnu Ro-bertu udeležbo na mladinski delovni akciji Brkini '78 in mladinski delovni akciji Peče '78.

V času udeležbe na mladinskih delovnih akcijah se obema zagoto-vi polno nadomestilo osebnega do-hodka.

S. M.

ZAHVALA

Ob težki izgubi najine ljubljene mame, se najtopleje zahvaljujemo sodelavkam in sodelavcem iz od-delka tkalnice ovojev in konfekcije za poklonjeno cvetje, številne izra-ze sožalja, posebno pa vsem, ki ste jo pospremili na poslednji poti.

Iskrena zahvala tudi oktetu »To-sama« za ganljivo zapete žalostin-ke.

Tomazič Vida in Urbanija Pavla

Dolgo zapostavljeni

Minilo je precej časa predno smo spoznali mesto, ki pri procesu proizvodnje pripada delavcu.

Enako delavcu za strojem ali pisalno mizo, saj se enačita, česta oba delovna in skrbno ravната s svojimi delovnimi sredstvi in pri-pomočki.

V letošnjem letu prevladuje v našem podjetju želja po ustvaritvi bolj-ših delovnih pogojev človeku, ki je bil v cilju za večjo proizvodnjo

doslej zapostavljen. Zato moramo seveda trošiti sredstva, ki bi jih še kako rabili za modernizacijo in razvoj. V naši panogi, pri tako pestrem asortimanu je ta razvoj tako hiter, da ga bomo v naslednjih letih le težko dohiteli.

Morda bodo izjema mavčevi o-voji, ki spadajo v oddelk sanitet-ne konfekcije, ki v zadnjih letih hitro povečuje kapacitete in se mo-

(Nadaljevanje na 8. strani)

DOLGO ZAPOSTAVLJENI

dernizirajo. Do sredine leta 1979 so delali mavčeve ovoje na star način — ročna izdelava in pakiranje v škatle in šele v letu 1971 prešli na strojno izdelavo z letno kapaciteto 350.660 kom. Proizvodnja se je povečala in tako so v letu 1972 dosegli 62% rast, 1973. leta 14% rast. To je, v sedmih letih so se povečale kapacitete mavčevih ovojev za 319% ne upoštevajoč povečanje, ki je predvideno v tem letu.

(surove tkanine, navijalna naprava), delno pa v stare prostore tkalnice širokih tkanin (beljene tkanine), se bodo povečale tudi kapacitete. Razen enega stroja, so vsi domače konstrukcije, izdelani v lastni mehanični delavnici. Izboljšali smo tudi kvaliteto ovojev s tem, da smo prešli na izdelavo istih iz tkanih ovojev (prej rezani), pri katerih odpade proces rezanja in pri uporabi niti ne ovirajo nanašanja. Skupno s kontrolno službo, raziskavo trga in s sodelovanjem Klinič-

ovojev izdelanih iz tkanih ovojev. Tako je leto 1978 pomembno za oddelek tudi zaradi spremembe osnovne surovine. S tem smo za trg sprostiti cca 800.000 m gaze 12/8. V ta namen je bila doma izdelana dodatna naprava, ki je omogočila od mehko navitih blagovnih valjčkov preko transporterjev, izdelavo mavčevih ovojev. Pojavile so se nepredvidene težave pri prevozu, ker so se navitki deformirali in so ovirali normalno proizvodnjo. Tudi ta pomanjkljivost je bila odstranjena potem, ko je oddelku tkalnice ovojev uspelo trdo navijanje blagovnih valjčkov vseh dimenzij. S postopnimi uspešnimi rešitvami so odstranjene še zadnje ovire in tehnološki proces izdelave mavčevih ovojev s tkanimi je v redni proizvodnji.

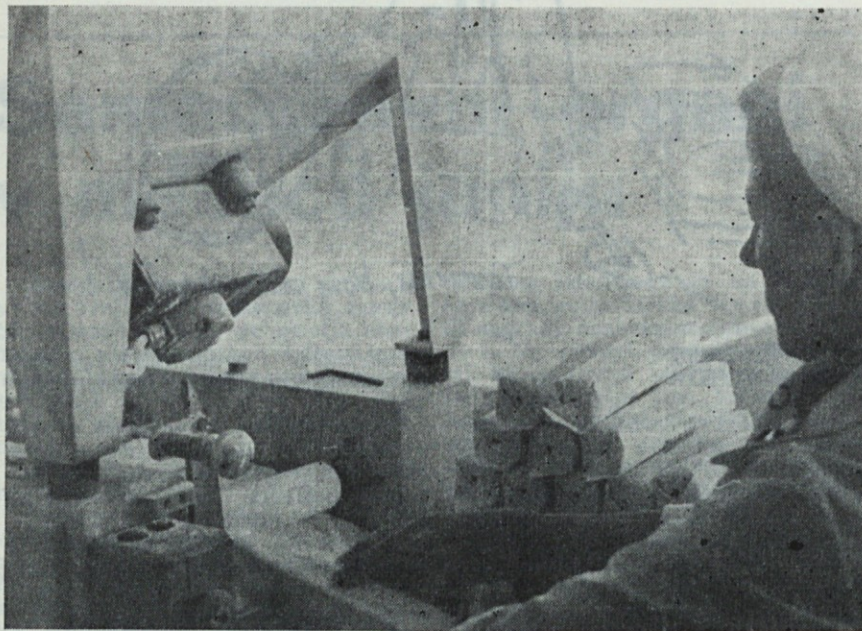
V prenovljenem prostoru bo skoraj vsa proizvodnja (mavčevi ovoji s sejalnico in gypsona), ki jo uvrščamo v grupo »Rezani ovoji in blago« in po strukturi predstavlja 3,9% deleža celotne produkcije.

V oddelku je bilo zaposlenih 14 ljudi, s povečanimi kapacitetami v letošnjem letu pa jih bo 20. V istem, vendar lociranem prostoru bo tudi sejalnica mavca in bo tako odpadel prevoz na dvorišču in delno prispeval k razbremenitvi naše transportne poti.

Naš delavec bo imel boljše delovne pogoje, več delovnega prostora kljub 70% povečanim kapacitetam.

V letu 1978 bo oddelek sanitetne konfekcije — mavčevi ovoji — deležen tolikšnih sprememb kot nobeden od ostalih v DO Tosama in prav je tako, saj je bil vsa leta močno »zaposavljen«.

Hribar Lojzka in Merkužič Danica



Obenem s preselitvijo v preurejene prostore bivše mikalnice, ki se je delno preselila v novo halo

nega centra v Ljubljani nam je uspelo po več mesečnih poskusih dati na trg prve količine mavčevih

Naš razgovor

Bliža se praznik »Dan borca«. Zato smo se namenili, da malo poklepemo z našim sodelavcem, borcem, športnikom, tov. JURIJEM VULKANOM.

Prav rad mi je pripovedoval kako je šel med partizane in kakšno je bilo njegovo življenje med vojno ter kako kot navdušen športnik živi danes.

»Bil sem iz revne družine, zato je bilo težko, ko na Duplici pri »Remcu«, kjer sem nekaj časa delal, zaradi požiga tovarne zame ni bilo več zaposlitve. Po dolgem premoru sem se zaposlil v Domžalah pri poštnih zvezah, od koder so me še s 14 tovariši 1942. leta poslali v Celovec, kjer smo pri pošti delali barake in raztovarjali PTT material. Na prošnjo, da imam doma samo mamo in brata na nemški fronti, so me iz Celovca poslali delati na Bled.

Poleti 1943. leta se je v naši okolici mudil bataljon Šlandrove brigade. S sodelavci doma večinoma iz Zasavja: Velika vas, Križe, Vače, smo obiskali te vasi in takrat sem prvič videl oborožene borce NOV. Dajali so nam navodila za delo odborov OF na terenu, kjer smo bili zaposleni. Ko pa so brat in moji tovariši šli v NOV mi je dalo misliti in sem se tudi sam kmalu odločil. Iz Bleda sem jo mahnil v delovni obleki kar peš v Lesce, nato po najkrajši poti domov, od tam pa v VDV četo na moravški konec. Četi, ki se je mudila v Žejah, na Vrhpoljah in drugod, sta poveljevala tov. Savo Avbelj in tov. Andrej Šunkar. Kmalu so me postavili za kurirja.

Vzdrževali smo kurirsko zvezo z Gorenjsko. Mnogokrat sem na teh poteh jamčil s svojo glavo za varnost visokih funkcionarjev: čla-

ne okrožnega komiteja in pokrajinskega komiteja za Gorenjsko, sekretarja OF za kamniško okrožje in druge, katere sem vodil. Kurirske poti so bile ene najtežjih, saj smo morali skoraj vsako noč po dvakrat prečkati glavno cesto, železnico, Bistrico, Mlinščico in okrajne ceste. Vse te poti so vodile v bližini naše Tosame — Doba in Količevega ter bistriškega mosta na Viru. Težko se je bilo skrivati, saj nas je mnogokrat na taki poti dohitel dan. Zaradi iznenadenja in varnosti sem bil največkrat bos in oblečen v kratke hlače. V žepu sem imel le italijansko bombo. Ko sem kasneje dobil pištolo, sem to bombo, stalno spremljevalko, aktiviral, a sploh ni eksplodirala.

Na vseh mojih dolgih, nevarnih, kurirskih poteh, ko sem bil večkrat lačen kot sit, mi je pomagala moja športna utrjenost, saj sem se že od svojega osmega leta ukvarjal s športom. Vedno sem dobro tekkel, toda mislim, da nikoli tako kot na eni mojih nočnih poti, ko

NAŠ RAZGOVOR

so me preganjali domžalski belčki — nekdanji sodelavci.

Svobodo sem dočakal, ko smo se s Slandrovo brigado borili za Celje.

Veliko sem prehodil in pretekel in prav rad grem še vedno po teh poteh. Največkrat pa sem šel pod Mokrico, a še do danes nisem našel poti in tistih medvedjih lukenj, ki so nam takrat dajale zavetje. Morda jih je zasul plaz, ali karkoli, ne najdem jih več»

Tradicija NOB in aktivnost, katera mu je še vedno ostala, prenaša sedaj v raznih odborih in aktivnih na mlade ljudi.

»V domžalski občini nas je 73 kurirjev iz NOB združenih v odbor, katerega sem predsednik. Naš občinski odbor je najbolj aktiven na območju Gorenjske. Imamo stalne akcije. Podpora nam daje podjetje PTT. Udeležujemo se vseh zborov aktivistov in to navadno v

nas sprejeli v Brkinih, ko smo po tridesetih letih prvič obiskali tiste vasi.

S seboj vedno povabimo tudi tabornike odreda »Bičkova skala«, nad katerimi imamo kurirji Slovenije patronat. Tako omogočimo, da mladi doživljajo vse tisto za kar smo se borili, kajti naš namen je pokazati tradicije NOB in tovarišstva, katerega v pravem pomenu besede ni več.

Na enem takih pohodov smo bili tudi v Slovenski Bistrici, Oplotnici in na Osankarici. Po zaključku pohoda so nas vse borce razporedili po šolah, po razredih, kjer smo otrokom pripovedovali svoja doživetja. Ne moreš si misliti kakšna vprašanja postavljajo otroci, včasih nanje skoraj ne znaš odgovoriti.

Tudi v podjetju imamo organizacijo ZB, ki je ena izmed najboljših v domžalski občini. Lahko rečem, da v nekaterih podjetjih organizacij ZB sploh ni. Pri nas je to urejeno, le da imamo na razpolago premalo sredstev. Zaradi finančnih težav letos ne bomo mo-

ski občini. V glavnem sem bil vse-skozi telovadec — atlet, kegljam pa od 1951. leta. Kot nekdanji atlet sodelujem sedaj pri ustanavljanju atletskega društva v Domžalah.

Šport je zame še vedno konjiček številka ena. Od občinske TKS sem že prejel priznanje za delo na športnem področju. Vseskozi sem in želim biti v gibanju. Sam sem takoj po osvoboditvi pomagal dva meseca udarniško delati športni stadion.

Bili smo telovadci — samouki. Peš in s kolesi smo se udeleževali vseh nastopov in kasneje skušali posnemati najboljše točke nastopajočih. Nismo imeli specializacij, vse smo delali in vse smo hoteli znati. Po cele dneve smo delali odbojkar-sko igrišče, samo da smo lahko imeli svojo ekipo in trenirali. Danes je vse preveč razdrobljeno, športni klubi so premalo povezani med seboj, zato tudi ni pravih uspehov. Še to moram reči, da je preveč klubštva.

Veliko sem doživel in če bi imel izbiro, bi si ponovno izbral življenje športnika. V vse sem se spuстил, le nogometa nisem igral.»

V naši delovni organizaciji se s športom premalo ukvarjamo, predvsem se v teh aktivnostih premalo udeležujejo ženske. Treba bo najti način in možnosti, da bomo v zdrave športne panoge vključili čim več članov kolektiva.»

Naš sogovornik Jurij je že 27-krat daroval kri in dobil zlato plaketo. Pri tem je povedal, da smo delovna organizacija, ki ima veliko krvodajalcev, in sicer ena najboljših v občini.

»Veliko imamo avtomobilistov, ki bi lahko dali kri, a je niso nikoli, čeprav so jo sami že potrebovali. Se vedno je ta akcija uspešna predvsem med neposrednimi proizvajalci. Poskrbeti bomo morali, da bomo tudi na tem področju res aktivni.»

Tovariš Vulkan ima veselje prav do posebne zbirke. Na vseh svojih pohodih, srečanjih skuša dobiti čim več podpisov vodilnih funkcionarjev ter slavnih žena in mož. Rekel mi je, da mu jih manjka le še malo.

Juriju Vulkanu želimo ob zaključku tega pogovora še naprej mnogo športne sreče ter zadovoljstva pri svojem delu in aktivnostih. Marija



največjem številu.

Letos smo bili v Trziču, kjer je bila otvoritev Titove poti v ilegalo, v Avstrijo in SZ. Imeli smo zbor aktivistov v Kranju, na Štajerskem, kjer smo prisostvovali odkritju spomenika padlim kurirjem.

4. julija bo v Dobropolju osrednja republiška proslava, kamor bo peljal udeležence poseben vlak.

Naša glavna naloga pa je prenos tradicij na mlajše rodove in opisovanje tistih tragedij, katere smo doživljali. Pisatelj Tone Svetina pa bo po pripovedovanju kurirjev napisal roman.

Vsako leto se udeležujem pohoda po poteh partizanske Ljubljane. Bil sem že 20 krat, le dvakrat se ga nisem mogel udeležiti zaradi bolezni. Na pohod gremo navadno že dva dni preje z namenom, da prehodimo kraje, kjer smo bili med vojno, da obiščemo ljudi, ki so nam takrat nudili zavetje in hrano. Ne morem pozabiti, kako prisrčno so

gli organizirati tradicionalnega srečanja za 4. julij. Denar, katerega dobimo, porabimo za pomoč borcem, ki so potrebni okrevanja, zdravljenja, naj bo to na Jelovici, na morju ali v zdraviliščih.»

Tovariš Vulkan še vedno pridno dela in pomaga pri športnih društvih.

»Sem eden najstarejših še vedno aktivnih športnikov v domžal-

Kaj bo s tabo, prijatelj moj?

Zgodaj zjutraj je »ta-ta-tu-tiii!« odpiskalo iz zvočnikov. Vsak se je lotil svojega dela, saj le tako je številka na izplačilnem listu konec meseca lepo zaokrožena.

Z vsemi pa le ni bilo tako. Zogledal sem prijatelja — sodelavca,

katerega lice je naznanjalo dež. Če bi bolje pogledal, bi mogoče odkril tudi točo, pa se v to nisem spuščal, saj nesreča še sama prerada pride. »Fička so mi »zličkali«, je planilo iz njega, kot bi mu bral misli. »Pa tako lep je bil!« Kasneje pa je do-

KAJ BO S TABO, PRIJATELJ MOJ?

dal: »No, ja, ko je bil nov«.

»Kako, saj si ga vendar lepo parkiral na tovarniškem parkirnem prostoru kot vedno?«

»Seveda sem, vendar je bil nekaterim očitno v napoto, v svoji nestrpnosti pa so ga najbrž zamen-

kupo podobnih je napolnil, pa se zato sprašujem: smo zares samo mi vozniki tako brezvestni in ne pomislimo, da bi se kaj podobnega lahko zgodilo tudi nam jutri ali že danes, ali pa bi se vsa stvar kljub mnogim problemom vseeno dala na kak način urediti?

Premišljal in pogovarjal sem se



jali za nahrbtnik in ga skušali kot takega predstaviti. Revez pa je seveda zaradi grobosti pokazal svoje porjavelo srce, ušesa pa so mu nekako čudno zaštrlela v stran. Žal so storilci pozabili pustiti svoje naslove, da bi ga s skupnimi močmi »pocajtali« in mu vrnili staro obliko. Saj nisem nič hud, le na morje bi šel rad...«

Ta dogodek ni prvi, temveč le

že z mnogimi, pa naj na koncu potrkam na vratca naše in vaše vesti: »imejmo svojega pločevinastega konjička radi, vendar pri tem ne pozabimo, da vsak po svoje težko pride do njega.

Menim, da bo navedeni problem dobival »na teži« vsak dan, zato bi bilo vredno, da bi o njem razmišljali, ne le jaz, on, temveč vsi!«

TS

NOVI IZDELKI

Naša DO je v letošnjem letu povečala asortiman izdelkov za nego dojenčka in žensko higieno še za tri nove izdelke:

— **HIGIENSKI VLOŽKI VIR-55** so prvi samolepljivi vložki, ki smo jih dali na tržišče. Surovinski sestav z izredno močjo upijanja, nepropustni polietilenski sloj, ki zagotavlja popolno var-

nost in samolepilni trak za učvrstitev, so garancija za dobro kvaliteto teh vložkov. Prve količine so bile na tržišču dobro sprejete, zato lahko pričakujemo tudi vnaprej ugodno prodajo.

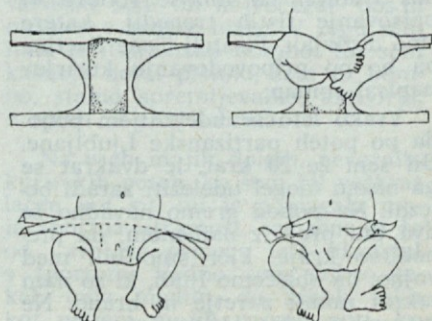
V kratkem bomo pričeli tudi s proizvodnjo vložkov Vir-55 MINI ki bodo po sestavi enaki vložkom VIR-55, le da bodo lažji in manjše dimenzije.



— **MÖLNY PLENICE a 20 kom NOČNE** so po sestavi enake standardnim mólny plenicom, razlikujejo se le v teži, saj je teža le teh cca 32 gr. Prav zaradi tega, ker so znatno debelejše, z večjo močjo upijanja, otroka ponoči ni potrebno previjati.



— **TOSAMA POVIJALNE RUTE** so novi izdelki iz mehke in tanke PVC folije. Kot je razvidno iz skice, služijo dojenčku povijalne rute kot hlačke. Zaradi enostavne uporabe so zelo praktične, zato se v zahodnih državah pogosteje uporabljajo kot klasične zaščitne hlačke. Rute so pralne, zato jih lahko tudi večkrat uporabimo. Povijalne rute prodajamo v škatljah po 10 kom, v treh velikostih.



OSEBNE VESTI

Rojstni dan praznujejo od 12. 7. do 11. 8. 1978.

TOZD SANITETA Konfekcija

2. 8. Kosar Joži, 4. 8. Črnič Marija, 6. 8. Keržan Milena, 27. 7. Korčar Sonja, 21. 7. Lunar Sonja, 18. 7. Lesičar Dragica, 3. 8. Mandelj Mimi, 17. 7. Maček Cilka, 5. 8. Pestotnik Milka, 7. 8. Zavbi Marinka, 2. 8. Hrastovec Ani, 14. 7. Trdina Marija, 16. 7. Kovič Marjeta, 19. 7. Sušnik Ivanka, 21. 7. Grilj Marinka, 4. 8. Mežnar Zlata, 22. 7. Burja Magdalena, 23. 7. Vidregar Marjan.

Mikalnica

2. 8. Klopčič Avgust, 11. 8. Pernuš Janez, 14. 7. Grlica Ančka, 2. 8. Balazič Marija, 19. 7. Glušič Ani, 5. 8. Mladenovič Rozi, 24. 7. Miš Kristina, 18. 7. Prašnikar Ani, 26. 7. Penežič Marija, 16. 7. Sivavec Ivanka, 30. 7. Vidovič Marija, 23. 7. Nemeč Julijana, 8. 8. Klarič Iva, 23. 7. Dimič Ani, 24. 7. Frankovič Zdenka.

Belilnica

13. 7. Korant Jaka.

Tkalnica ovojev

31. 7. Barlič Ani, 15. 7. Cerar Zalka, 13. 7. Pirnat Vinko, 1. 8. Štiftar Anuška, 12. 7. Tomažič Vida, 5. 8. Ulčar Ani, 16. 7. Ulčar Ani.

Pripravljalnica

24. 7. Kos Ana, 23. 7. Peterka Ana.

Avtomatska tkalnica

31. 7. Črv Ivanka, 7. 8. Rožič Ivanka.

TOZD FILTRI

15. 7. Hribar Ani, 25. 7. Kvas Ana, 29. 7. Poljak Pavla, 21. 7. Rožič Ana.

Vlaknovinski oddelek

15. 7. Sraj Peter.

DSSS

Komerciala

19. 7. Drolc Ivan st., 11. 8. Gaberšek Rok, 16. 7. Kos Ivan, 17. 7. Kuzmanovski Vasko, 8. 8. Mohar Helena, 17. 7. Pejčič Dragiša, 29. 7. Peterka Marjan, 13. 7. Kocjančič Tomaž, 7. 8. Kokalj Zdenka.

Uprava

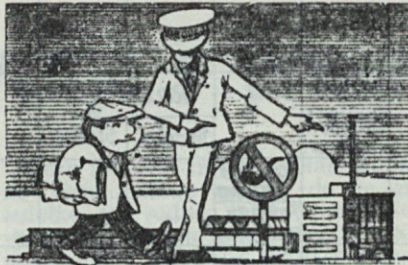
24. 7. Brnot Irena, 27. 7. Merlin Danica, 24. 7. Okoren Peter, 8. 8.

Strukelj Marjan.

Pomožni obrati

18. 7. Gaberšek Viktor, 12. 7. Juteršek Dano, 15. 7. Kovač Marjan, 11. 8. Skubi Nande, 18. 7. Morela Stanko.

PRISLI V DELOVNO ORGANIZACIJO



Kerč Joži — teh. raz. sektor, Pestotnik Janko — belilnica, Prstec Darinka — komerciala, Berdajs Srečo — expedit, Dečman Viktor — skladišče, Grilj Jolanda — SKS, Novak Marjan — ekspedit, Urankar Ivanka — konfekcija, Lukman Marija — konfekcija, Erminio Jožica — konfekcija, Barle Joži — avtomatska, Urbanija Marta — konfekcija.

IZID ŽREBANJA NAGRADNE KRIŽANKE IZ 6. ŠTEVILKE TOSAME

Ta mesec ste se izredno potrudili, saj smo v nabiralnikih dobili 79 rešitev križanke. Upamo, da to ni le enkrat, ampak bo prihodnji mesec v nabiralnikih še več rešitev. Iz kupčka pravilno rešenih križank so bili izžrebani:

1. nagrado dobi Lavrinc Pavla — TOZD Saniteta — mikalnica
2. nagrado dobi Brodar Franca — TOZD Filtri
3. nagrado dobi Rožič Ančka — TOZD Saniteta — konfekcija.

Nagrajenkam iskreno čestitamo, drugim pa želimo več sreče v naslednjih številkah, pri reševanju pa mnogo veselja.

Rešene križanke oddajte do 25. v mesecu. Zelo bomo veseli, če bo v nabiralnikih tudi kakšen prispevek o dopustih.

Uredništvo

ODŠLI IZ DELOVNE ORGANIZACIJE

Planinc Nadja, Pernuš Srečo, Cerar Ciril, Batič Janez.

RODILI SO SE:



Pervinšek Stanetu — hči
Novak Slavki — hči
Zupančič Miranu — sin
Batič Janezu in Ivanki — hči.

POROČILI SO SE:



Petrovič Ljubica — Peterka
Jančar Erika — Gostič
Cerar Fani — Kodba.

— V družini spita vedno dva človeka skupaj, zato je družina potem vedno večja.

Robi 7 let

Izdaja: TOSAMA




Uredniški odbor:

Franc Arnuš — OOKZ
Franc Kerč — KOOS
Janez Kerč — OZSM
Jože Podpeskar — dipl. ing.
Mojca Jarc, Julijana Avbelj,
Martin Kos

Tone Stare — fotograf
Marija Presekar — korektor
Dušan Borštnar

Glavni urednik:
Vladka Berlec

NAGRADNA KRIŽANKA

Sest. O.K.	Ida Vipotnik	Haš izdelek	Plosk. merca	Nov izdelek	Belilno sredstvo	Amper	Omot	Pot v snegu	Središče vrtenja	Polmer	Erjavec Vito	Sodelavka v TO	Odprt popek
Bivša preds. DS													
Haši elast. ovoji						Haselje				Konopec Važno živilo			
Recept			Tkalnica ovojev			Oziroma Medmet			Meter Mesto na Korošk.		Enaka samoglasnika		
Zdravnik za očesne bolez.											Nikola Teska		
Osrobad fronta			Konec (Hrvaško) lozalnizaimek					Celje			Španija		
Splet las					Vodik Angl. pov. merca			Razprava 16. črka Streha					Makar-ska
Svetinov roman					Vas nad Ihanom Primek pacile sod.						Americij naša in srbohr. črka		
Laznik stane			O'casey Paul Prepona			Grška črka Vrsta avtomob.				Letovišče pri Opatiji Ivan Cankar			
Italija		Sodelav. v rač. (Jela)											Jabolčna sladica
Sever		TV pretv. 49. kanal 10 črka									Avtonom. pokrajina Televizija		
Žensko ime					Tasman Abel			Ogljik Zdravil. rastlina		Števniki Združ. Arap. rep.			
	Pijača starih Slovanov	Kem. znak srebra zelene zabe			Števniki				Prekanjen Koklja				
Oranje			Kisik Del fedna		Ljudski pripoved Zdravilo						Jako Avšič Obvešč. agenc.		
Zmrzje-nu vaca				Salmiz. slog Božo Ivanc			4. Julij DAN... 20. črka						Delavski svet
	Primek pod. sod. Celzij									ENCI Rimska 17. črka		Devterij	
Seznam cen							Urna					Žveplo	

RESNICE IZ OTROŠKIH UST O DRUŽINI...

— Družino sestavljajo najmanj trije ljudje, od teh mora biti najmanj ena ženska.

Tina 9 let

— Pri nas je družina zelo majhna, ker spadam zraven samo jaz.

Mojca 6 let

— Družino je zelo lahko prepoznati: oče je vedno največji, mama je vedno najdebelejša, otroci so manjši in bolj suhi.

— Družina je, če imajo ljudje enak priimek in če eden kuha in postilja in pere za vse.

— Družina je, kadar očka zasluži denar, mama pa vse spet zapravi.

Suzana 7 let

— Družina vedno stanuje skupaj, ker ni mogoče vsakemu posebej nositi kosila.

Jože 8 let

— Če moški nima družine je samec. Samec si vedno poskuša ustvariti družino, a mu ne uspe.

Peter 10 let

— Če pri nas ne bi bilo očeta, ne bi bili družina, ker se moja mama vedno boji vlomilcev.

Anja 7 let